

Sygn. akt IV CNP 3/17

POSTANOWIENIE

Dnia 4 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie ze skargi strony powodowej
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w R.
z dnia 16 kwietnia 2015 r., sygn. akt IV Ca (...),
w sprawie z powództwa M. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R.
przeciwko A.S.
o odszkodowanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 4 września 2017 r.,

- 1) odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

Powódka M. sp. z o.o. z siedzibą w R. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 16 kwietnia 2015 r., zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w R. z dnia 24 marca 2014 r. poprzez uchylenie wyroku zaocznego z dnia 1 lutego 2012 r. w całości i oddalenie powództwa przeciwko A.S..

Sąd Najwyższy zważył:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest środkiem prawnym mającym, poprzez zakwestionowanie zgodności z prawem orzeczenia, przesądzić jedną z przesłanek deliktowej odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. Stanowi ona nadzwyczajny, sformalizowany środek procesowy, a regulujące ją przepisy powinny być wykładane ściśle (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2006 r., I CNP 14/06, nie publ., z dnia 28 marca 2007 r., II CNP 124/06, nie publ., z dnia 25 marca 2009 r., V CNP 93/08, nie publ., z dnia 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08, nie publ.). Zgodnie z ugruntowanym poglądem judykatury niezgodność musi mieć charakter kwalifikowany, a nadto oczywisty. Orzeczenie niezgodne z prawem to rozstrzygnięcie widocznie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, albo wydane w wyniku rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawnej, uchybiające ogólnie przyjętym standardom rozstrzygnięć, któremu towarzyszy rażąco błędna wykładnia lub niewłaściwe zastosowanie prawa (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 2007 r., V CNP 132/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 174; z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35; z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17). Wybór jednej z możliwych interpretacji przepisów prawa, choćby okazała się ona nieprawidłowa, nie oznacza niezgodności z prawem w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2008 r., I CNP 116/07, nie publ.). Taka interpretacja pojęcia „orzeczenie niezgodne z prawem” wynika ze specyfiki władzy sądowniczej i konieczności formułowania autonomicznej, swoistej definicji bezprawności, jako przesłanki odpowiedzialności państwa za szkodę wyrządzoną orzeczeniem sądowym. Szczególne funkcje sądów oraz zasada pewności prawa powodują, że państwo może ponieść odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną orzeczeniem sądowym tylko wtedy, gdy sąd naruszył prawo w sposób oczywisty, bowiem w wypadku wykonywania władzy dyskrecyjnej niezbędny jest pewien margines błędu, którego popełnienie nie może rodzić odpowiedzialności odszkodowawczej.

Skarżąca podniosła, że wyrok jest niezgodny z art. 11 k.p.c. oraz art. 415 k.c., gdyż sąd zlekceważył fakt prawomocnego skazania A.S. za czyn z art. 18 § 3

k.k. w zw. z art. 301 § 1 k.k. za umożliwienie popełnienia przestępstwa polegającego na przeniesieniu majątku dłużnika na inny podmiot, poprzez zawiązanie nowego podmiotu gospodarczego, w celu utrudnienia jego wierzycielom zaspokojenia wierzytelności, ponadto nie zastosował się do związania wynikającego ze wskazanego przepisu. Twierdzenie to nie odpowiada stanowi rzeczy. Podnosząc je skarżący pomija, że z ustaleń sądu wynika iż data przeniesienia aportem części majątku R. SA do nowopowstałej R. sp. z o.o. (7 stycznia 2002 r.) chronologicznie wyprzedzało powstanie stosunków zobowiązaniowych, z których powódka wywodziła roszczenie o zapłatę (umowy sprzedaży z dnia 14 stycznia, 4 lutego, 7 lutego i 11 lutego 2002 r.), ponadto już w tej dacie spółka nie regulowała swych zobowiązań, zatem brak związku przyczynowego w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. między zdarzeniem sprawczym a szkodą rozumianą jako cena nieuzyskana przez sprzedającego. Wprawdzie okoliczność, że chodzi o dalsze skutki określonego zdarzenia co do zasady nie wyłącza przyjęcia normalności następstw, ale nie można przyjąć normalnego związku przyczynowo-skutkowego, nawet wielocłónowego w sytuacji gdy stosunki zobowiązaniowe zostały nawiązane z osobą już niewypłacalną. Błędnie interpretuje skarżący także art. 11 k.p.c. w zakresie związania skazującym wyrokiem sądu karnego. Moc wiążąca wyroku karnego w postępowaniu cywilnym przejawia się w jego szczególnej mocy dowodowej w procesie cywilnym, sąd cywilny wiązą jednak tylko zawarte w sentencji wyroku karnego skazującego ustalenia okoliczności dotyczące osoby sprawcy, czynu przypisanego oskarżonemu i przedmiotu przestępstwa. Nieoznaczenie w sentencji osób pokrzywdzonych wierzycieli i wysokości wyrządzonej szkody oznacza, że zagadnienia te pozostają w zakresie samodzielnej kognicji sądu cywilnego w procesie odszkodowawczym. Tym samym sąd mógł, nie podważając zasadności wyroku skazującego, przyjąć istnienie okoliczności wyłączających odpowiedzialność odszkodowawczą osoby skazanej względem jednego z wierzycieli.

Konsekwentnie Sąd Najwyższy uznał, że zaskarżone orzeczenie nie jest sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć ani nie zostało wydane w wyniku

błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa zatem brak naruszeń prawa o kwalifikowanym charakterze, wskazanych w skardze.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku do rozpoznania jako oczywiście bezzasadnej (art. 424⁹ k.p.c.).

Wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania skargowego został oddalony, gdyż został złożony w innym zakresie przedmiotowym, tj. jedynie w odniesieniu do wniosku o odrzucenie lub oddalenie skargi. Oczywista niedokładność oznaczenia dat wyroku w skardze została usunięta w postępowaniu naprawczym.

jw